

Preek n.a.v. Handelingen 5,1-11 [meteen dia 1]

Inleiding

Moest dat nou zo? Gewoon flink op hun kop – was dat niet genoeg geweest? Waarom moesten ze dood? Verhaal kan dit soort vragen oproepen

Stapje verder. [2] Als A+S door zoiets dood neervallen – kan mij dat dan ook gebeuren? Blijkt hier niet dat God onberekenbaar is? Dat je niet van Hem op aan kunt? Is God als het erop aankomt toch niet zo geduldig, niet zo liefdevol. Waar is in dit verhaal de God die het afgedwaalde schaap opzoekt? Waar is de God die zegt: ik heb geen plezier in de dood van een zondaar, maar juist daarin dat hij of zij zich bekeert en leeft?

Dit soort vragen kan je bekruipen bij het lezen van die huiveringwekkende geschiedenis van A+S. De grote schrik die de mensen daar, toen beving, die bevangt ons denk ik ook wel wat.

Dit is ook God. Onze God!

Onze tijd nadruk op 'lievige God'. Bijbels: God is liefde.

Maar net zo Bijbels: God is heilig. God kan geen onrecht verdragen. Vertoornt zich.

Verterend vuur. Echt niet alleen OT, ook NT. O.a. Hebreeën: berg je maar als je Hem te na komt.

Kortom: wat zegt dit verhaal over God?

Het wordt tijd om het verhaal te bespreken. Dan zien we gelijk welke antwoorden het oplevert en welke inzichten er nog meer naar voren komen.

[3]

[overzicht: 1. De eerste gemeente: geleid door de Geest; 2. Gevolg: botsing van geesten; 3. God grijpt in

1. [4] De eerste gemeente: geleid door de Geest

Als ik leven van die gemeente op me laat inwerken, valt me iets op:

[4.1] Leiding van de Geest in Woord en daad (samenvatting)

Woord

In Hand.2:

- [4.2] ze blijven trouw aan het onderricht van de apostelen
- [4.3] ze komen elke dag samen in de tempel.
Wij: raar. Tempel toch niet meer belangrijk? Voorhangsel gescheurd?
Maar: blijft een plek van aanbidding. Ze gaan dus eredienst houden. In de tempel en thuis.
Bovendien: grote gemeente, 1^e dag al 3000. Dus plek nodig voor de verkondiging.
- Wat werd er verkondigd? Jezus. Jezus centraal. [4.4]
Wat we lezen: helemaal in lijn met Petrus' Pinkstertoespraak (NB: niet over Geest, maar over Jezus die jullie gekruisigd hebben). Zie je terug in Hand. 4,33:
de apostelen bleven met grote kracht getuigen van de opstanding van de Heer Jezus.
Afgaande op Pinkstertoespraak en ook Petrus' toespraak in Hand. 3: nadruk op Jezus=Messias en: bekeer je. Keer je af van je huidige levenspraktijk.

Daad[5]

- [5.1] Keer je af van ... dat wordt in de praktijk gebracht.
- [5.2] praktisch: Deut. 15 in ere hersteld.
Ze realiseren zich: 'armoede mag niet voorkomen'.
We lezen niet dat de apostelen het uitwerken in hun preken.
je mag aannemen: vast wel gedaan. Net als Joh. de Doper: hele concrete aanw.
Maar hoe dan ook: in het kielzog van het Woord komt ook de daad. [5.3]

Dus: kenmerk van deze eerste gemeente is: Woord en daad.

- Vaker benadrukt: dit hoort onlosmakelijk bij elkaar.
- Bij het leven met de Heer, in zijn gemeenschap hoort: zorg voor elkaar in alle opzichten.

[6] Hier zie je de basis voor diakonaat.

- Belangrijk: kerk/gemeente = lichaam van Christus. Hij = hoofd. Gem. is Hem heilig. [6.1] Jezus: Je doet het rechtstreeks voor/aan Mij.
Omgekeerd: A+S doen Hem dit aan. Niet mensen, maar rechtstreeks aan God!
[Hand. 9,4: Saul, Saul, waarom vervolgt je **Mij**. (ook in 22,7-8 en 26,14-15)]
- Diakonaat in kielzog van het Woord. Genade maakt mild. [6.2] Opent hart voor anderen.
- [6.3] Effect: in de gunst bij het hele volk.
Om welke reden? [6.4] *Het verkondigde Woord – of de verkondigende daad??!*
[100 kaarten op ziekenzaal meer dan 1000 woorden]
- Veel vaker zie je dat: om wat je doet. Dat laat zien wat je bent, wat je drijft. (Jak. 2)
- Verkondig het Evangelie, desnoods met woorden. (F. van Assisi)

→ [6.4] Wat zegt dit over evangelisatie? [geen afgerond antwoord]

Even apart: [7] het giftenpatroon

- Barnabas en anderen verkopen bezit.
- Belangrijk: [7.1] gaat niet om de grootte van de gift. Was ook niet verplicht.
- Gaat om: vanuit het hart. Penningske der weduwe. [7.2] [geschiedenis kort vertellen]
'Ik hoef al jullie offers niet – niet, als je ze niet van harte brengt'
- [7.3] Gaat dus niet om de kwantiteit, maar de kwaliteit, de hartsgesteldheid. Op die manier kan God ook blij zijn als je maar een stuiver kunt bijdragen: God heeft blijmoedige gever lief.
- Dat gezegd hebbend, zien we ook dat die hartgesteldheid zover kan gaan dat je echt zelf inlevert. Dat men daar in die eerste gemeente bezit verkocht t.b.v. de armen, brengt me bij de volgende vraag: [7.4]
Wanneer hebt u of jij voor het laatst iets verkocht, ergens vanaf gezien, om te kunnen geven aan wie dat nodig hebben? Omdat je hart openging? De genade je mild en vrijgevig maakte? Vorige maand vakantiegeld uitgekeerd [7.5]. Banken roepen op het bij hen te stallen. Wie heeft gedacht: ik kan het daar stallen, maar ik kan er ook wat van weggeven – ik heb overvloed? Ik kan best een iets dunner belegde boterham eten.
- Nogmaals: niet omdat het moet, maar omdat het zo werkt. In het kielzog van het Woord met daarin de liefde van God in Christus gaan harten open. En gaat in één beweging door ook de portemonnee open.
- Dat maakt indruk: 2,47 en 5,13. Combi.

Samengevat: 1e gemeente = leesbare brief, geleid door de Geest. [achtergrond]

2. [8] Gevolg: botsing van geesten

Te mooi om waar te zijn.

- [8.1] Zoals nog veel vaker in Handelingen zien we: waar Gods Geest werkt, juist daar komt de tegenstand. Hier: meteen bij het prille begin van die eerste gemeente.
- Het komt tot een **botsing der geesten in gemeente!**
[8.2] [NB: al vanuit Gen. 3 kun je dat weten: vijandschap tussen uw en haar zaad]

Botsing der geesten via Ananias en Saffira aan de oppervlakte. Wat is hun zonde eigenlijk? [8.3]

- Het wordt te kort verteld om het precies te weten. Maar: het cirkelt om [8.4] het liegen tegen en bedriegen van de Heilige Geest. Ze misleiden God.
- Hoe? [8.5] *Door de doen alsof.*
- Ik maak daaruit op: ze spannen de Geest voor hun karretje [alleen dat laat Die niet toe]
- De Geest wil het leven heel maken. Wil oprechte liefde bewerken. Wil je richten op Jezus. Wil dat je belangeloos de ander dient.

- De rijken in de gemeente brengt dat tot verkoop van een deel van hun bezit. Om zo de armen te helpen. Dat doet de Geest met hen.
- Dan kun je je voorstellen: dat leverde hen *credits* op. Dat werd gewaardeerd.
- Barnabas, een van die rijken: echt geraakt. Niet voor niets: zoon van de vertroosting. Gave die hij inzet. En later: metgezel van Paulus. Deze rijke man verkoopt.
- Dat zien ook A+S: als je geestelijk gedraagt, dan strekt dat je tot eer. Ik denk dat daar hun zonde begint. Dat ze doen alsof ook zij vol geraakt zijn en het ook in hun hart gekregen hebben om een stuk land te verkopen.
- Ze verlangen misschien wel naar een stuk waardering. En denken dat onder het mom van geleid zijn door de Geest te kunnen verkrijgen.
- Je ziet het voor je: ze gaan naar de apostelen en zeggen: 'wij gaan ook een stuk land verkopen. En de hele opbrengst is voor de diakonie.'
- Moet haast wel: beloofd alles te geven? Aanwijzing: ze houden achter (beschuldiging Petrus). Woord heeft neg. klank: richting 'achterover drukken' (LXX gebruikt het ook bij Achan)
- 'Zouden jullie dat nou wel doen – kan het echt wel?' 'Ja, maar de nood is zo hoog, een mens moet offers brengen'.

Een stuk hypocrisie [9] dus

- Herkenbaar?! [9.1] Zo kunnen wij ook praten, zonder het te menen en vooral zonder te doen wat we zeggen.
- Hier: duivel krijgt A+S in de greep. Maakt hen tot spreekbuis. Middel: geld. [9.2] Dat kan, ook bij gelovige mensen. NB: verhaal zegt niet: ze zijn als ongelovigen gestorven. Als iedereen die wel eens flink hypocriet is geweest, toen dood neergevallen zou zijn: hoeveel mensen zouden hier dan vandaag zitten?
- Juist in de kerk liggen [9.3] zuiver en onzuiver zo dicht tegen elkaar aan. [voorbeeld: waardering willen hebben voor m'n preek; je kunt ouderling zijn, je mooie pak aangetrokken hebben en hier voorin zitten ... om gezien te worden ... om ... enzovoort] !!!Denk niet dat wij zoals we hier zitten niks van A+S hebben. We hebben er van alles van!!! [levert ook dat enigszins beklemmende gevoel op: kan mij dit ook gebeuren?]

Kortom,

- A+S staan het werk van de Geest tegen. Enorm in de weg.
- Hypocrisie is de [9.4] doodsteek voor de kerk/gemeente [kom ik nog nader op]
- Zeker in deze situatie: [9.5] een prille gemeente en de verspreiding van het Evangelie moet nog op gang komen. En dus:

3. God grijpt in [10]

Onrustig? Die vraag aan het begin: kan het mij ook overkomen? Gevoel ga ik niet wegnemen.

God vond het kennelijk nodig om hier zo in te grijpen:

- het gebeurt niet op initiatief van Petrus. Hij spreekt de beschuldiging uit. Maar niet het doodvonnis. Dat komt, vanuit de hemel.
- kennelijk nodig **in dit geval**. Geen algemene regel van maken. [10.1] Niet: als je dit of dat doet, dan zal God rechtstreeks over je oordelen. [straks meer]

Waarom zou het hier nodig kunnen zijn? Ik zie twee redenen: [10.2]

1) *het afkappen van iets wat heel kwalijke gevolgen zou kunnen hebben.*

Stel je eens voor. Dit bedrog was niet meteen ontmaskerd.

'He een nieuwe buurman? Vroeger was dit land van Ananias toch?'

'Ja, klopt ik heb het pas gekocht'

'O ja, is ook zo. Ananias is ook van onze gemeente. Hij heeft het verkocht om zo geld aan de armen te kunnen geven'

'Nou, respect man!'

'Ja, die diakonie kan die 1000 euro goed gebruiken'

'Wat? Zei hij dat hij dat ervoor had gekregen?'

'Ja'

'De leugenaar. De hypocriet. Jullie zijn nog erger dan de rest!'

Dat is naar de buitenwereld toe. Maar wat dacht je van naar binnen toe?

Ik hoor nog al eens van jongeren die afknappen op een stuk hypocrisie.

Mooie woorden worden er gesproken in de kerk. Maar moet je eens kijken naar de praktijk.

Jongelui: dat gevoel is terecht! Kijk hier bij A+S hoe ernstig de Here hypocrisie vindt.

Ik snap het dus als je er op af dreigt te knappen.

Alleen: gooi ajb niet met badwater ook kind weg!

Zie dat de tegenstander aan het werk is. Als je op de kerk afknapt, doe je precies wat hij wil.

Het tweede hangt hiermee samen

2) *die vrees, waar de tekst het over heeft (2x) [10.3]*

- God laat echt niet alles over zijn kant gaan.
- Niet alleen OT, maar ook in NT. Hier natuurlijk. Maar ook:
1 Kor. 11,30: [vanwege bepaalde praktijken *in de gemeente*] daarom zijn er onder u veel zwakke en zieke mensen en zijn er al velen onder u gestorven.
Weet u in welke verband deze tekst staat? Ook weer: zonde tegen de gemeenschap!
- Toch: iha **uitgesteld oordeel [11]** – maar geen ijzeren regel.
[11.1] Van Gods handelen geen schema maken. Kan niet.
- Hier [al gezegd] cruciaal moment **[11.2]** mhoo: prille gemeente, verbreiding van het Evangelie die nog op gang moet komen [Jeruzalem=moedergemeente, raakt verstrooid → verspreiding evangelie (!) → Barnabas uitgezonden vanuit Antiochië – daarom hij genoemd]
Vaker in Bijbel: op cruciale punten direct ingrijpen van God. Dus niet veralgemeniseren.
- 'Tegenvoorbeeld': Petrus zelf **[11.3]**.
Moet indruk op hem gemaakt hebben: hij was ook ooit de spreekbuis van Satan. Direct na zijn belijdenis. Hij bleef leven, maar hier ziet hij om een zelfde soort reden A+S dood voor zich neervallen. Petrus die Jezus 3x verloochende – maar die weer helemaal in dienst genomen werd en nu vervuld mag zijn van de Heilige Geest.
- Petrus zal beseft hebben: ik leef in genadetijd. **[11.4]**
Net als wij allemaal! Daarin leven met **gezond ontzag [11.5]** voor God
- Vandaag grijpt God ook mensen in de kraag **[11.6]** – op allerlei manieren. [Je krijgt er alleen geen briefje bij] Snoeien, tuchtigen: Bijbelse woorden., juist mhoo bekering.

Uitleiding [12]

- aantal dingen gezien vanuit dit verhaal. Wat gaan we ermee doen? Dat is aan u/mij/ons.

De tekst reikt ons diverse dingen aan

- Een levenshouding: leven van genade.
- Openstellen voor het Woord. De liefde voelen in dat Woord voor jou. Door je heen laten gaan. En dan ook als vanzelf handelen door dat Woord.
- Dat is Gods ideaal. Klein beetje in die eerste gemeente. Een leesbare brief waren ze.
We zien: God beschermt zijn kerk. Toen – op die manier. En nu ook: vaak niet op die manier, maar niettemin: God beschermt. Grijpt in. Laat dingen gebeuren. Zijn kerk is Hem heel wat waard.
- Willen wij ook een leesbare brief zijn? Ik hoop het.

Aansporing uit Kol 3,17: **[12.1]**

Doe alles wat u zegt of doet in de naam van de Heer Jezus, terwijl u God, de Vader, dankt door Hem.